

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 931  
van **BART CLAES**  
datum: 25 augustus 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

*Klasse 1-bedrijf Aleris Aluminium Duffel BV - Milieuhinder*

Aleris Aluminium Duffel BV is een in eerste klasse als hinderlijk ingedeelde inrichting die gespecialiseerd is in de productie van aluminium, en gelegen langs de ZW-zijde van de dorpskern van de gemeente Duffel. Sinds 2017 worden de bewoners van Duffel regelmatig geconfronteerd met diverse vormen van onaanvaardbare milieuhinder die door dit bedrijf wordt veroorzaakt. Zo was er tussen 2017 en 2018 de ongecontroleerde uitstoot van lucht/stofemissies waarbij de in de lucht geloosde stoffen zich afzetten op onder meer ramen, deuren, wagens en tuinmeubels, en daar vervolgens parelmoeren vlekken op te vormen.

In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 34 van 27 augustus 2019 van collega Sofie Joosen omtrent deze vervuiling antwoordde de toenmalig bevoegde minister onder meer wat volgt: "In maart 2018 heeft de afdeling Handhaving klachten ontvangen over parelmoerachtige vlekjes op wagens, dakvensters en tuinmeubelen van omwonenden. Samen met een externe deskundige werden stalen genomen van deze vlekjes en geanalyseerd. Op vraag van de afdeling Handhaving heeft de Vlaamse Milieumaatschappij gedurende een half jaar luchtstalen gecollecteerd. Het verslag wordt in oktober 2019 verwacht."

In de loop van 2018 waren er bovendien talrijke klachten over geurhinder, en in 2019 werden buurtbewoners geconfronteerd met geluidshinder.

Wat betreft al deze klachten stelde de toenmalige minister in zijn antwoord op hogervermelde vraag wat volgt: "Als gevolg aan de klachten over hinder door neerslag van vlekjes, geur en geluid heeft de afdeling Handhaving op 15 mei 2019 een aantal aanmaningen gegeven. Voor elk van deze items zijn er momenteel studies lopende door erkende deskundigen."

Verder blijkt uit het antwoord op deze schriftelijke vraag dat een aantal RI&E-inspecties (risico-inventarisatie en -evaluatie), die door de afdeling Handhaving werden uitgevoerd, aan het licht brachten dat dit bedrijf in het verleden niet alleen wat betreft het milieucompartiment lucht, maar ook wat betreft de milieucompartimenten water, afval en bodem, ozonafbrekende stoffen, alsook opslag van gevaarlijke stoffen een loopje nam met de naleving van de vigerende milieuwetgeving.

1. a) Wat zijn de bevindingen en de eindconclusie van het verslag van de luchtstaalnames en -analyses, alsook van de staalnames en analyses van de parelmoeren vlekken die respectievelijk door de Vlaamse Milieumaatschappij

(VMM) en een extern deskundige op vraag van de afdeling Handhaving werden verricht? Graag een kopie van dit verslag, alsook van de analyserapporten als bijlage bij het antwoord.

- b) Door welke stof(fen) word(en) deze parelmoeren vlekken veroorzaakt?
  - c) Vormt/vormen het stof/de stoffen die deze parelmoeren vlekken veroorzaken of deze vlekken zelf een gevaar voor de mens of het leefmilieu?
2. Heeft de minister en/of de afdeling Handhaving op basis van het onder deelvraag 1 vermelde verslag inzake de luchtstaalnameanalyses en/of de analyseresultaten van de parelmoeren vlekken maatregelen uitgevaardigd om de hinder voor de omwonenden en het leefmilieu tot een aanvaardbaar niveau te beperken? Zo ja, welke en wanneer?
3. Wat is de actuele stand van zaken wat betreft de drie studies door erkende deskundigen inzake de geluidshinder, de geurhinder en de hinder door vlekkenneerslag? Zijn al tussentijdse of eindrapporten beschikbaar?
- Zo neen, wanneer zullen de tussentijdse en eindrapporten van deze studies beschikbaar zijn?
- Zo ja, wat zijn de bevindingen en de eindconclusies in elk van deze rapporten, en heeft de minister en/of de afdeling Handhaving op basis van deze rapporten maatregelen uitgevaardigd om de hinder voor de omwonenden en het leefmilieu tot een aanvaardbaar niveau te beperken (en zo ja, welke en wanneer)?
- Graag een kopie van deze drie studierapporten als bijlage bij het antwoord.
4. Hoeveel en welk type controles heeft de afdeling Handhaving vanaf 1 oktober 2019 tot op heden nog verder bij dit bedrijf uitgevoerd? Wat zijn de resultaten van deze nieuwe controles en werden in het kader van deze nieuwe controles nog aanvullende maatregelen opgelegd door de minister en/of de afdeling Handhaving om de hinder voor de omwonenden en het leefmilieu tot een aanvaardbaar niveau te beperken?
5. Leeft het bedrijf intussen de vigerende milieuwetgeving volledig na?
- Zo neen, welke strafrechtelijke en/of bestuursrechtelijke acties werden door de minister en/of de afdeling Handhaving ondernomen om een definitief einde te stellen aan de niet-aflatende stroom van milieuovertredingen die door dit bedrijf worden begaan?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 931 van 25 augustus 2020

van **BART CLAES**

---

1. a) Van 3 januari tot 18 juni 2019 voerde VMM op vraag van afdeling Handhaving een meetcampagne uit in de Korte Weverstraat in Duffel. De Korte Weverstraat is één van de straten waarin de bewoners overlast meldden. VMM heeft tijdens de meetcampagne vluchtige organische stoffen (VOS) (24 componenten) en zware metalen (9 componenten) gemeten. De keuze voor deze componenten werd gemaakt omwille van de geurhinderklachten en de emissiecijfers van de omliggende bedrijven in een straal van 500 meter rond de wijk van de Korte Weverstraat.

De indicatieve toetsing van de resultaten geeft aan dat de Europese en Vlaamse grenswaarden voor benzeen tijdens de meetcampagne niet werden overschreden. Ook de WGO-advieswaarden voor toluen, 1,2-dichloorethaan en tetrachlooretheen bleven ruimschoots gerespecteerd. Ook voor zware metalen geeft de indicatieve toetsing geen overschrijding van de grens- of richtwaarden. De toetsing is indicatief omdat de grens- en advieswaarden op jaarbasis gelden terwijl de meetcampagne ongeveer 6 maanden duurde.

De VMM heeft in Vlaanderen nog meetplaatsen waar ze VOS en zware metalen meet. Om aan te geven of de gemeten concentraties van de meetcampagne in Duffel afwijken, vergeleken we de gemiddelde waarden van de meetcampagne met het Vlaamse virtueel gemiddelde voor VOS en de andere Vlaamse meetposten voor zware metalen. De gemiddelde concentratie van 6 VOS-componenten lag boven het Vlaamse virtueel gemiddelde. Voornamelijk de concentraties van 1,2-dichloorethaan, isopentaan en tetrachlooretheen zijn licht verhoogd. Met de passieve meetmethode is het gezien de duur van de samplingperiode van een staal en de variërende windrichting tijdens een samplingperiode niet mogelijk om bronnen met zekerheid aan te duiden. Bij vergelijking met de meteogegevens zien we dat tijdens de periodes met de hoogste VOS-concentraties de wind voornamelijk uit het zuiden kwam. Dit is de windrichting van de vermoedelijke industriële bronnen Aleris Aluminium Duffel BVBA en Mondi Belcoat NV en de drukke verkeersweg A. Stocletlaan. De gemeten totale deposities van zware metalen tijdens de meetcampagne zijn laag en van dezelfde grootteorde als de deposities gemeten in achtergrondlocaties.

**Meetmethode:**

De vluchtige organische stoffen werden met de passieve meetmethode gemeten. De passieve meetmethode zorgt voor een volledige tijdsdekking, maar aangezien het hier over veertiendaagse stalen gaat, worden hoge piekconcentraties uitgemiddeld over die periode en zijn zo minder zichtbaar. Bij passieve VOS-sampling wordt een adsorberend buisje in een houder gedurende 14 dagen opgehangen.

De VOS die in de omgevingslucht aanwezig zijn, zetten zich vast op het adsorptiemateriaal. Na 14 dagen wordt het buisje geanalyseerd in het VMM-labo.

De bemonstering en analyse van zware metalen in totale depositie wordt uitgevoerd volgens de Europese norm EN15841. De bemonstering gebeurt door

gedurende 28 dagen het stof op te vangen in een NILU neerslagkruik. Na 28 dagen wordt de inhoud van de kruik geanalyseerd in het VMM-labo.

- b) De parelmoervlekjes werden niet door VMM geanalyseerd. Een externe firma werd hiervoor door de aanvrager ingeschakeld. Uit de analyse van wrijfstenen van speeltuigen, uitgevoerd in mei 2018 en de analyse van wrijfstenen van tuinmeubelen, een dankvenster en een vuilbak, uitgevoerd in juli 2018, telkens door SGS, in opdracht van de Afdeling Handhaving, is geen eenduidig resultaat gekomen over de samenstelling van de vlekjes.
  - c) Zie bijlage 1 voor desbetreffend rapport.
2. Aangezien de vlekjes werden vastgesteld in de overheersende windrichting ten opzichte van Aleris en op een bedrijfsparking van Aleris en gezien het grote debiet aan luchtemissies van Aleris leek het waarschijnlijk dat deze vlekjes veroorzaakt werden door Aleris. Daarom heeft de toezichthouder van de Afdeling Handhaving Aleris op 15 mei 2019 aangemaand om deze problematiek intensief te bestuderen.

Voor een stand van zaken: zie het antwoord op vraag 3.

De afdeling Handhaving volgt de resultaten van het onderzoek door het bedrijf mee op. Aangezien de samenstelling en de bron van de vlekjes tot op heden niet werd gevonden, blijft het onderzoek verder lopen en zal in functie van de resultaten verder handhaving afgestemd worden.

3. De Afdeling Handhaving ontving eind juni 2019 een eerste statusrapport over de verschillende disciplines geur, geluid en vlekjes. Een tweede stand van zaken volgde in oktober 2019, een derde in december 2019. In maart 2020 hebben de 3 deskundigen toelichting gegeven aan de toezichthouder. Midden juni 2020 volgden de volgende statusrapporten.

Voor de 3 disciplines is er nog geen eindconclusie.

De stand van zaken:

#### Vlekjes:

Aleris heeft in juni 2019 een externe firma aangesteld om de problematiek van de vlekjes te bestuderen. In eerste instantie werd onderzoek gedaan naar de karakteristieken van de vlekjes, op basis van beschikbare informatie, geïdentificeerde informatie uit de sector van de auto-industrie, wetenschappelijk onderzoek en door gespecialiseerde consultants te bevragen. Daarnaast werd onderzoek gedaan naar de mogelijke oorzaken van de gevormde vlekjes en werden dispersieberekeningen gemaakt. Op de parkings op en rond Aleris werden de vlekjes op wagens geïnventariseerd door een geobjectiverd scoresysteem. In december 2019 werden aluminium A4 platen, gecoat met zwarte metallic autolak met daarover een transparante toplaag, geïnstalleerd op verschillende plaatsen. Uit de analyse van de vlekjes kan het volgende worden besloten:

- De vlekjes zijn wellicht geen regelmatig optredend fenomeen, maar eerder het gevolg van onregelmatig voorkomende omstandigheden. Dit blijkt uit zowel de klachten van buurtbewoners als het ontstaan van de vlekjes op de koetswerkplaten. Ze kunnen te maken hebben met onregelmatigheden in emissies, maar ook met onregelmatig voorkomende atmosferische of meteorologische omstandigheden (bv. bij regen, hoge luchtvochtigheid, ...). Het lijkt dat de vlekjes eerder het gevolg zijn van een proces waarin natte depositie een rol speelt, doch dit dient verder te worden onderzocht;

- Een geografische afbakening van de vlekjes kon worden bekomen met behulp van de koetswerkplaatjes. De locatie van voorkomen van vlekjes op auto's komt overeen met de koetswerkplaatjes waar vlekjes worden teruggevonden;
- Binnen de industriezone ligt het zwaartepunt van de vlekjes – op basis van de inventarisatie op de parkings en op basis van de vorming van vlekjes op de testplaatjes – in de omgeving van de grens tussen Aleris en Walki;
- Een evaluatie van diverse mogelijke emissiebronnen geeft aan dat, indien de bron bij Aleris zou liggen, de emissies vanuit de afdeling gieterijen de grootste kanshebber zijn om de oorzaak van de vlekjes te zijn. Welke aspecten van de emissies hierbij van belang zijn, is echter nog niet duidelijk.
- De vlekjes zijn afzettingen van 0 à 2 µm dik die op het oppervlak liggen.

#### Vervolg onderzoek :

- De correlatie tussen het ontstaan van de vlekjes en de activiteiten van Aleris wordt verder verfijnd door controles van weekbasis naar dagbasis uit te breiden en door meer weerparameters in rekening te nemen.
- De labo-analyses worden aangepast om het vlekjesmateriaal beter te karakteriseren. Dit gebeurt door andere plaatjes (die de meting minder verstoren) en door inschakeling van gespecialiseerde analysetechnieken.

#### Geur:

Uit voorgaande studies was gebleken dat de hinderlijke geur veroorzaakt werd in de walsafdeling, namelijk door de walsolie van de warmwalsen. In juni 2019 heeft Aleris een extern deskundige de opdracht gegeven de geurproblematiek verder te bestuderen. In een eerste fase werd er een hoge gevoeligheids-GC/MS-analyse op de 2 schouwen van de warmwalsen uitgevoerd ter identificatie van de aanwezige geurcomponenten. Hierbij werden eveneens de fysische karakteristieken (debiet, temperatuur, relatieve luchtvochtigheid) van de luchtstromen bepaald. Daarnaast werd een procestechnische evaluatie gemaakt. In een tweede fase werden labotesten uitgevoerd met als doel het ontstaan van de geur te situeren in het productieproces. Hieruit is gebleken dat de geurende bestanddelen reeds in de basisolie aanwezig zijn. In een derde fase werden aanvullende chemische metingen uitgevoerd ter identificatie van de geurcomponenten.

Begin 2020 werd de mogelijke toepassing van een end of pipe behandeling bestudeerd, met name een koude oxidatie techniek. In een eerste minitest werden luchtmonsters die in het labo werden genomen geëvalueerd. Dit gaf goede resultaten. In een tweede stap werd een piloottest ter hoogte van de schoorsteen van de eerste warmwals uitgevoerd. Hier was er quasi geen vermindering van de hinderlijke geur. In juni 2020 werd een piloottest uitgevoerd ter hoogte van de schoorsteen van de tweede warmwals. De intensiteit van de geur was hier wel gedaald. De mogelijke installatie van deze behandelingstechniek op de tweede warmwals wordt verder bestudeerd.

Naast een end-of pipe behandeling werd ook onderzoek opgestart naar een aanpak aan de bron. Meer bepaald wordt bestudeerd of een wijziging in de chemische samenstelling van de basisolie van de voorwals zou kunnen zorgen voor minder geur. In juni 2020 werd een labotest uitgevoerd met een ander type olie. Zowel nieuwe olie als gebruikte olie (van een andere walserij waar ze deze olie gebruiken) werd getest. De studie wordt verdergezet in nauwe samenwerking met de leverancier van de walsoliën.

Er zal ook een nieuwe snuffelmeetcampagne uitgevoerd worden.

#### Geluid:

Sinds juni 2019 doen de bewakingsagenten van Aleris 4 keer per week tijdens de nacht indicatieve geluidsmetingen op verschillende meetpunten. Ook als er klachten

gemeld worden aan de bewaking gaan ze ter plaatse vaststellingen doen en, indien mogelijk, doen ze een geluidsmeting.

Aleris heeft een geluidsdeskundige aangesteld die in september en oktober 2019 een uitgebreide geluidstudie heeft uitgevoerd. Op basis van immissie- en emissiemetingen werd een duidelijk beeld gegeven van het omgevingsgeluid en het specifieke geluid van de gieterijen. De metingen toonden aan dat er bij continue geluidsmetingen soms overschrijdingen voorkwamen in de nachtperiode in de woonzone. Als alle bronnen van de gieterijen in dienst waren en de wind uit zuidelijke richting kwam, bedroeg het specifieke geluidsniveau 46 à 47 dB(A) terwijl de richtwaarde voor de avond- en nachtperiode 45 dB(A) is. Er werd op 3 meetpunten ook een tertsbandanalyse uitgevoerd en hieruit is gebleken dat er een zuivere toon aanwezig was bij een frequentie van 100Hz. Bij zo'n zuivere toon dient 5 dB (A) opgeteld te worden zodat het specifiek geluid 51 à 52 dB(A) bedroeg,

Volgende maatregelen werden genomen:

- In oktober 2019 werd de geluidsisolatie aan de grote schouw van de gieterijen vernieuwd,
- er wordt niet meer geventileerd via de zogenaamde lokale schouwen van de gieterijen,
- de poorten van de gieterij sluiten tussen 19u 's avonds en 7u 's morgens,
- tussen 19u en 7u geldt een gewijzigde transportroute naar de gieterij langs de achterzijde van het greenmeltgebouw,
- de afvalcontainer die aan schouw G6 stond werd verplaatst verder naar de Nete toe,
- het personeel werd en wordt gesensibiliseerd aangaande piekgeluiden door manipulaties van materiaal,
- in juni 2020 werden de 4 belangrijkste poorten in verband met geluid naar de noord/noordoostelijke woonwijk toe vervangen door geïsoleerde poorten, deze werden ook voorzien van een interlock zodat er geen metaal meer kan geschud worden als de respectievelijke poort nog open staat.
- Voor de bouw van een geluidswerende wand van 274m lang en 5m hoog (deels 7m hoog) werd een omgevingsvergunningsaanvraag ingediend. De bouw hiervan is gepland vóór het jaareinde van 2020.

4. De tussentijdse rapporten over de 3 disciplines werden telkens bestudeerd en waar nodig werd verduidelijking gevraagd en/of verantwoording wanneer geplande zaken niet volgens het tijdschema verliepen.

De VLAREM-III voorwaarden voor Non Ferro Metalen, productie van secundair aluminium, die gelden vanaf 30 juni 2020, werden getoetst. Als gevolg aan deze controles werd een aanmaning gegeven in verband met het debiet aan afvalwater dat geloosd wordt, in verband met een tijdelijk te hoog TOC-gehalte aan de CALP-gaswater en in verband met een ander emissiepunt van de CALP-afdeling waar metingen moeten op gebeuren.

Daarnaast hebben de toezichthouders op onaangekondigde momenten

- een afvalwaterstaal genomen
- 8 geurwaarnemingen uitgevoerd
- 2 geluidsmetingen uitgevoerd

De analyseresultaten van het afvalwaterstaal voldeden aan de lozingsnormen.

De geurwaarnemingen bevestigden dat er geregeld geurhinder is.

De toezichthouders hebben nachtelijke geluidsmetingen uitgevoerd in juli en augustus, nadat alle geluidsaneringen uitgevoerd waren, behalve de plaatsing van een geluidsmuur. De eerste keer werd er gedurende een kwartier gemeten met de geluidsmeter in de hand. Het gemeten geluid bleef toen onder de geluidsnormen. Bij

de tweede meting heeft de geluidsmeter gedurende een volledige nacht het geluid geregistreerd. Hieruit is gebleken dat de zuivere toon bij 100Hz is verdwenen en dat het specifiek geluid van Aleris in de woonzone gedurende een korte periode tijdens de nacht flirtte met de nachtelijke richtwaarde. Er werden ook verschillende impulsgeluiden geregistreerd, waarbij één keer de nachtelijke norm voor impulsgeluid werd overschreden.

Aangezien er een geluidsmuur zal gebouwd worden zodra de omgevingsvergunning daarvoor wordt bekomen zijn er geen bijkomende maatregelen opgelegd.

5. Vlekjes:

Er is niet aangetoond dat Aleris de vlekjes veroorzaakt, het bedrijf werkt systematisch verder aan het onderzoek om te achterhalen wat de oorzaak is van de vlekjes.

Geur:

Volgens het algemeen wettelijk kader moeten bedrijven steeds de best beschikbare technieken toepassen om de buurt niet te hinderen door geur. Aleris betwist niet dat het verantwoordelijk is voor geurhinder en werkt systematisch verder aan een end-of-pipe oplossing enerzijds, en een sanering aan de bron anderzijds.

De toezichthouders van de Afdeling Handhaving volgen de studies in verband met de vlekjes en de geur verder nauw op. Een volgend gedetailleerd verslag werd opgevraagd tegen midden oktober 2020.

Geluid:

Er zijn al heel wat maatregelen getroffen om het geluid te verminderen. Zodra de geluidsmuur gebouwd is, zal Aleris een volledig akoestisch onderzoek laten uitvoeren door een erkend geluidsdeskundige. De toezichthouders van de Afdeling Handhaving zullen dan ook opnieuw geluidsmetingen uitvoeren.

**BIJLAGE**

[Rapport Luchtkwaliteit in Duffel – meetcampagne 3 januari 2019 – 17 juni 2019](#)